

Nádasi Krisztina
(1976, Budapest)
író, szerkesztő

Nádasi Krisztina

A vitorlás mintájú hajkefe

A lányom hazajött.

Ül mellettem a kanapén, feje a vállamon, csimpaszkodik belém és sír, én meg átkarolom és ringatom. Nem szólok, ez nem a beszéd ideje, nyelnék, de nincs hely, egy dal ül a torkomban; hát dúdoló az altatót, amit harminc éve énekeltem neki minden áldott este. A fejemben úgy futnak a versszakok, mint a film végén a stáblista, az ajkaim közt csupán a zümmögés szalad ki, de a szemem előtt ott a lányka és a fiú, akikről a dal szól, és egy pillanatra megállok, amikor ráésem, hogy a világon minden a szerelem, még ebben az altatódalban is.

Lányom kenyérrillatú hajára bólintom a fejem, és folytatom a ringatást meg a dünnögést. Noémi csendesedik, hüppögése fonnyad, válla remegése szelídül. Megsimogatom fényes, barna tincseit – kislányomnak nem a hajában van az ereje, a súlyos lobonc éppoly királynői, mint amikor Gergő beleszeretett, mégis, az én kicsikém üres kagylóhéj csupán, izmaiban annyi tartás sincs, mint amikor háromévesen elszunynyadt az ágyamban, a karomba vettem, és úgy vittem át az ágyacskájába, mint egy rongybabát.

Végigsimítom az arcát. Bőre harmincévesen is hamvas.

– Én kicsi babám, én kiskagylócskám – suttogom. Szája mosolyra húzódik, majd újra felzokog, mintha pusztán az, hogy érzem vetett benne hullámot, viharra szótte volna minden fájdalmát, felkeltette volna megint Gergő emlékét, az elvesztés érzését.

Noémi sírdogál egy darabig. Egyszerre gyorsabban veszi a levegőt, fuldoklik a lehetőségért, hogy megszólaljon, én hagyom, hadd küzdjön, hiába tudom fájó bizonyossággal, milyen kérdés jön.

- Lesz ez valaha könnyebb?
- Lesz – mondom –, de nem holnap.
- Annyira fáj – suttogja.

Tudom, de nem mondom, mert nem segít. Kapucnis melegítőfelsőm zsebéből aszpirint kotrok elő.

– Ha nem akarod, hogy annyira fájjon, vedd ezt be.

Noémi felül, hitetlenkedve néz hol a szemembe, hol a kis fóliás csomagra.

- Gyógyszert?
- Megvonom a vállam.

– A szívfájdalom is csak fájdalom, az agyban ugyanúgy van bekötve, mint a hátfájás.

Noémi megrázza a fejét.

– Anya, te hogy élted túl, amikor apa meghalt?

Elrakom az aszpirint. Soha nem szoktam le róla, hogy így gyűjtsem a hasznos holmikát. Amikor Noémi kicsi volt, mindig volt elől egy sor apróság – biztosítótű, játékpénz, fél pár zokni, zsebkendő –, megszoktam, hogy egyszerű megoldásként a ruhámba rejtsem őket, így most hatvanéves fejjel is folyton teletömöm a Superdry kardigánom két nagy első zsebet. Ahogy az aszpirint visszateszem, ujjaim egy hajgumiba akadnak.

– Gyere be a fürdőszobába, megfésüllek – mondom Noéminek, mire lányom szeme fel-

csillan, szája sarkán mosoly ígérete kunkorodik.

A tágas fürdőben leül a székre, én a legnagyobb hajkefét veszem elő, a vitorlás mintájút, mangóolajat permetezek Noémi hajára, és aprólékosan fésülöm, először a hosszú tincsek végét, majd egyre feljebb kezdem, míg végül már a hajbőrétől indulok, a vitorlás csak úgy siklik a bucskázó hullámok között.

– Olvastam valahol – kezdem –, hogy amikor valakit elveszítünk, akkor nem őt sajnáljuk, hanem magunkat, az elképzelt jövőnket. Az fáj ilyenkor, hogy ez az elképzelés dől meg. Én is azt hittem, apáddal fogok megöregedni, te is azt hitted, Gergő melletted lesz életed végéig. Ezt a jövőt veszítjük el. Nem tudjuk, mi van a halál után, nem tudjuk, hogy Gergőnek vagy apádnak most jó-e vagy rossz, hogy maradt-e belőlük lélek, hogy bármi, ami maradt, érez-e. Ezért nem is érdemes rágódni rajta. Mi viszont itt maradtunk, és nekünk újra kell építenünk az életünket. A halált fel kell dolgozni, a gyászt meg kell élni. Képtelenség egyik napról a másikra elfogadni, hogy akit a legjobban szerettél, már nincs veled. De nekem segített ez a gondolat, sokkal könnyebb volt önsajnálatként tekintenem arra, amit éreztem, ez átsorolta a fájdalmamat egy felfogható, kezelhető kategóriába. Eldöntöttem, hogy egy darabig átadom magam ennek az érzésnek, magamba fordulok, és hagyom, hadd fájjon, de aztán szembenéztem vele, hogy rosszul hittem, és nem fogom apáddal leélni az életem.

Noémi hátrafordul a székben.

– Akkor ezért nem adtad el ezt a házat, igaz? Hogy hadd fájjanak az emlékek.

Bólintok. A vonásait figyelem. Könnyei felszáradtak, a homlokát ráncolja, szeme valahová a könyököm mellé fókuszál. Végül visszafordul a tükör felé.

– Begumizod a hajam? – kérdezi.

Előkotrom végtelen zsebemből a rózsaszín kis hajgumit, egy pillanatra elmélázom, hon-

Vasárnap délután (linóleummetszet, papír, 9 × 9 cm, 1978)

nan is került hozzám, aztán lófarokba fogom vele lányom dús haját.

Noémi feláll, és átölel. Szorosan. Ez nem az a vértelen, kapaszkodó csimpaszkodás, mint ahogy a kanapén bújt hozzám. És nem is hosszú. Csupán másodpercekig tart.

– Az is segít, ha eltereled a figyelmed – mondom. – Megnézhetünk egy vígjátékot, vagy ha szeretnéd, keresgélhetünk a régi könyveid között, és olvasok neked valamit.

Noémi arcából az a szempár néz rám, amely háromévesen kétség nélkül tudta, hogy amit anya mond, az úgy van, és benne van az a hatalom is, ahogy az én összes átadott tudásomra ráhalmozta önnön harminc évének fiatal bölcsességét.

Visszalép a mosdóhoz, a fogmosópohárból kiveszi a keféket meg a fogkrémet, kiöblíti, és vizet enged bele.

– Anya, megkaphatom azt az aszpirint?